

Nederigheid (14-4-2019)

Afgelopen week hebben we gezien hoe God wil dat we onze tong wel en niet gebruiken, welke woorden God wil dat we wel en niet spreken. Hij wil dat we woorden tot leven spreken, woorden van opbouw, die geleid worden door de Heilige Geest.

Vanochtend wil ik met jullie kijken naar een volgend groot thema in Spreuken, nederigheid. Dit is iets dat vaak verkeerd begrepen wordt, vaak niet goed wordt toegepast, terwijl God er veel over te zeggen heeft.

Spreuken 3:34 *“De spotters zal Hij wel bespotten, maar zachtmoedigen zal Hij genade geven.”*

Het Hebreeuws in dit vers wijst op het contrast tussen spotters en nederigen. Nederigheid is de weg naar genade. Dat is wat Salomo zijn zoon bij wil brengen en wat wij ook in mogen zien.

Om duidelijk te krijgen waarom God dit doet, wat zoveel beter is aan nederigheid of zachtmoedigheid, gaan we de volgende vragen samen beantwoorden: 1) waarom is nederigheid belangrijk? 2) wat is niet nederig? 3) wat is wel nederig? 4) hoe word ik nederig?

1. Waarom is nederigheid belangrijk?

Zonder deze vraag te beantwoorden, wordt het niet duidelijk waarom we dit onderwerp bestuderen. Naast het feit dat God Zelf dit onderwerp aanhaalt en het daarom belangrijk is, geeft Hij ons ook duidelijkheid over waarom.

1 Petrus 5:5 *“Evenzo, jongeren, wees aan de ouderen onderdanig; en wees allen elkaar onderdanig. Wees met nederigheid bekleed, want God keert Zich tegen de hoogmoedigen, maar de nederigen geeft Hij genade.”*

Dit is van origine aan jongeren geschreven, maar de waarheid aan het einde van het vers geldt voor iedereen. God keert zich tegen de hoogmoedigen, nederigen geeft Hij genade. Spreuken 3:34 bevestigt dit, God wil de zachtmoedigen of nederigen genade zal geven. Nederigheid is de weg naar genade.

- Nederigheid is belangrijk, omdat dat blijkbaar voor God belangrijk is. Het is belangrijk voor ons, omdat God dat als een voorwaarde stelt voor het continu blijven ontvangen van bepaalde zegeningen. Zonder nederigheid, ontvangen we Gods genade niet.

Gods genade is elke dag nodig, Gods genade laat elke dag zien hoeveel Hij van ons houdt. Zonder die genade hebben we een groot probleem, want dan krijgen we opeens niet meer dingen die we niet verdienen. Als God ons zou geven naar wat we wel verdienen, hebben we allemaal een probleem. Zijn genade is zo groot, zo liefdevol en elke dag nodig, dat we niet om nederigheid heen kunnen.

2. Wat is niet nederig?

Om te weten wat iets wel is, is het vaak handig om te kijken naar wat iets niet is. Uit Spreuken 3:34 kunnen we leren dat de spotter niet nederig is. De spotter is iemand die bewust en continu spot met God, Zijn wijsheid en niks daarvan wil aannemen. De spotter is iemand die op anderen neerkijkt, die niet luistert naar wijsheid en die boven alles de eigen wil en wijsheid wil doen.

Bruce Waltke: “Hun geestelijke problem zit in hun overdreven trots. Hun verwaande arrogantie weerhoudt hen van wijsheid.”

- Dit is iemand die niet nederig is. Zowel 1 Petrus 5:5 als Spreuken 3:34 zetten hoogmoedigheid of spotters tegenover nederigheid. Dit is waar God ons door contrast wil laten zien hoe dingen in elkaar zitten. We moeten zien dat nederigheid de is weg naar genade.

Spreuken 16:19 stelt nederigheid tegenover hoogmoed, wat ook het idee van goddeloosheid in zich heeft. Hoogmoed of trots zorgt ervoor dat je niemand nodig hebt, dat je niet wil luisteren naar iemand anders. Men wil dan ook niet naar God luisteren, terwijl Hij het juist heel erg waard is om naar te luisteren.

Een Bijbels voorbeeld van hoogmoed, is in Daniël te vinden. Koning Nebukadnezar regeerde in Babylon, het machtigste koninkrijk van de wereld. Hij was de baas over veel land, veel mensen,

was ongelofelijk rijk, etc. Hij wist dat God bestond, Hij was zelfs gewaarschuwd door God. Toch zei hij het volgende over zijn koninkrijk:

Daniël 4:30 *“De koning nam het woord en zei: Is dit niet het grote Babel, dat ik als een huis voor het koninkrijk gebouwd heb, door mijn sterke macht en ter ere van mijn majesteit?”*

- Deze koning vond dat hij dit koninkrijk gebouwd had, door zijn macht en tot zijn eer. God had hem gewaarschuwd dat hij zich moest onderwerpen aan God, Degene die hem dit alles gegeven had. Toen hij dat niet deed, moest hij de gevolgen daarvan dragen, 7 jaar als een beest leven. God haalde de hoogmoed uit zijn hart weg, maar dat kostte Nebukadnezar heel veel.
 - o Hoogmoed en trots zitten in woorden en daden, zoals bij Nebukadnezar, maar vooral in ons hart. Het probleem is altijd ons hart, dat niet wil doen wat God wil. Trots begint in het hart en uit zich in woorden en daden.

Dit is hoe erg God hoogmoed vindt: Hij haat het echt (Spreuken 6:17). Hoogmoed is niet zoals Hij is, of zoals Hij wil dat Zijn kinderen zijn. Hoogmoed en trots zijn niet nederig, zijn niet zoals God wil dat wij zijn in ons denken, doen en laten.

- Trots komt er uiteindelijk op neer dat je jezelf aanbidt, i.p.v. God. Trots is niet inzien/willen zien dat God je de capaciteiten gegeven heeft om iets te doen, niet jij zelf. Trots is God niet eren zoals Hij wel verdient. Trots zegt dat je niks en niemand nodig hebt, zeker God niet. Door niet nederig te zijn, wijs je zelf Gods genade af. Dat is waarom God het zo erg vindt.

William Barclay: “Trots is the grond waarin alle andere zonden zaaien, en de ouder waaruit alle andere zonden komen.”

Filippenzen 2:3 *“Doe niets uit eigenbelang of eigendunk, maar laat in nederigheid de een de ander voortreffelijker achten dan zichzelf.”*

Nederigheid is de weg naar genade, niet nederig zijn, houdt Gods genade en alle voordelen bij je weg. God geeft je naar je eigen keuze.

3. Wat is wel nederig?

Als we willen weten hoe God wil dat we wel leven, hoeven we maar naar 1 persoon te kijken: Jezus Christus. Hij heeft als Mens, perfect geleefd op aarde, volledig naar Gods wil. Om te weten hoe nederigheid eruit ziet, moeten we Zijn gedrag en houding bestuderen.

Filippenzen 2:5-9 *“Laat daarom die gezindheid in u zijn die ook in Christus Jezus was, Die, terwijl Hij in de gestalte van God was, het niet als roof beschouwd heeft aan God gelijk te zijn, maar Zichzelf ontledigd heeft door de gestalte van een slaaf aan te nemen en aan de mensen gelijk te worden. En in gedaante als een mens bevonden, heeft Hij Zichzelf vernederd en is gehoorzaam geworden, tot de dood, ja, tot de kruisdood.”*

- Jezus liet zien wat nederigheid is. Hij legde alles af dat Hij had, en Hij had alles, om naar de aarde te komen voor jou en mij. Hij had de gestalte van God, Hij werd een slaaf. Hij ging van de hoogste eer, naar de kruisdood. Alleen omdat Hij zoveel van jou en mij hield, maar vooral omdat Hij zo gehoorzaam was aan God.
 - o Het voorbeeld van Jezus laat zien dat Hij niet vertrouwde op Zichzelf, maar Hij vertrouwde bovenal op God de Vader. Hij was God, maar werd Mens voor jou en mij. Hij vernederde Zichzelf, door als God een baby te worden.

Een voorbeeld van hoe Jezus dit praktisch maakte, was dat Hij de voeten ging wassen van Zijn discipelen (Johannes 13:1-17). Jezus deed hier het werk van de laagste slaaf in het huishouden. In die tijd hadden ze geen mooie wegen, dichte schoenen en prullenbakken zoals wij. Wegen waren smerig en stoffig, schoenen waren open en afval lag op allerlei plekken. Voeten waren heel smerig en moesten gewassen worden. De laagste slaaf waste de voeten van de gasten en droogde de voeten af met de kleding van de slaaf.

- Jezus deed dit voor Zijn discipelen. Jezus, God Zelf, de Schepper van hemel en aarde, ging de voeten wassen van Zijn volgelingen. Niet alleen dat, Jezus waste de voeten van Judas Iskariot. Judas ging Jezus verraden, Judas ging Jezus uitleveren aan de Joodse leiders. Jezus wist dit, Hij wist wat Hem te wachten stond en toch waste Hij ook Judas' voeten.

- Wat een ongeloofelijke nederigheid, wat een houding. Wat een liefde en wat een gehoorzaamheid aan God. Dat is nederigheid, dat is hoe jij en ik horen te handelen. Uit onszelf kan dit niet, zonder God in ons kunnen we dit nooit doen. Ons hart wil dit niet, we willen allemaal graag verhoogd worden, niet onszelf vernederen. Ons hart is ook hierin het probleem.
 - o Alleen wanneer we onszelf overgeven aan de leiding van de Heilige Geest, zal Hij ons hierin gaan veranderen. Alleen wanneer we luisteren naar Zijn stem, Zijn wil, we Zijn liefde aannemen en volgen, dan zullen we nederig kunnen zijn zoals Jezus.
 - o Jezus volgde de leiding van de Geest (Lukas 4), waarom wij niet? Jezus luisterde naar Zijn stem en wil, waarom wij niet? Jezus onderwierp Zichzelf aan Gods leiding, waarom wij niet? Alleen als we dit doen, zullen we nederig zijn en zullen we de genade ontvangen die God belooft.

Nederigheid is jezelf aan God onderwerpen, Zijn wil belangrijker vinden dan die van jou en weten dat je volledig van Hem afhankelijk bent. Deze dingen zorgen ervoor dat je niet op jezelf vertrouwt, of trots bent op eigen kunnen, maar dat je God de eer geeft, Hem dient, Hem lief hebt.

Charles Spurgeon: "Nederigheid is jezelf zien zoals God je ziet. Je ziet de talenten die je hebt door God gegeven zijn. En laat het gezien worden, net als vracht in vrachtschip, ze laten ons dieper zinken. Hoe meer we hebben, hoe dieper we horen te liggen."

Nederigheid is wat God van de mens vraagt en voor de mens heeft. Hij wil dat we leven naar Zijn wil, naar het voorbeeld van Jezus Christus. Jezus ontving Gods genade om te doen wat Hij moest doen, doordat Hij Zichzelf onderwierp aan God. Jezus was God en Mens, en toch is Hij het ultieme voorbeeld van nederigheid. Nederigheid was ook voor Jezus de weg naar genade; volg jij Jezus' voorbeeld?

4. Hoe word ik nederig

Als nederigheid de weg naar genade is, is misschien wel de belangrijkste vraag, hoe doe je dit? Gelukkig geeft God hier in Zijn Woord antwoord op. Ook hierin is Jezus ons voorbeeld, zoals in alle goede dingen.

Lukas 22:42 "Vader, als U wilt, neem deze drinkbeker van Mij weg; maar laat niet Mijn wil, maar de Uwe geschieden."

Jezus had een eigen wil, die Hij kenbaar maakte aan God. Toch koos Hij ervoor om Gods wil boven zijn eigen wil te zetten. Dat klinkt misschien makkelijk, maar bedenk goed wat Jezus hier deed:

- Hij legde Zijn comfort in Gods handen, Hij wist dat Hij gemarteld ging worden.
- Hij legde Zijn (aardse) familie in Gods handen, Hij wist dat Hij hen achter moest laten.
- Hij legde Zijn emoties in Gods handen, Hij had net bloed gezweet (doodsangst).
- Hij legde Zijn leven in Gods handen, Hij wist namelijk dat Hij moest gaan sterven.

Alles was voor God. Alles mocht geleid worden door God, Jezus wist namelijk dat God alle dingen zou doen medewerken ten goede (Romeinen 8:28). Wetende wat Hem te wachten stond, gaf Hij ons het ultieme voorbeeld van nederig zijn; van jezelf volledig onderwerpen aan God.

Dit is ook precies waar de uitdaging van nederig ligt, jezelf helemaal onderwerpen aan God. Dat vinden wij helemaal niet leuk, dat doen we niet graag. We willen toch graag touwtjes in handen houden, controle, etc. Nederigheid houdt onder andere in dat God de touwtjes in handen heeft en dat dat goed is.

- Als je jezelf zo onderwerpt aan God als Jezus deed, zal je gaan dienen zoals Hij (voeten wassen), liefhebben zoals Hij (naar het kruis gaan), gehoorzaam zijn zoals Hij (naar aarde komen). Allemaal omdat je naar God luistert, omdat je Gods wil en mening belangrijker vindt dan je eigen mening. Allemaal omdat je God belangrijker vindt dan al het andere.

Maar, hoe doe je dit nou praktisch, hoe wordt (en blijf) je nederig?

1. Bidden

Vraag God in gebed om je nederig te maken en te houden. Dat is niet altijd een leuk proces, want Hij gaat dingen weghalen waar je op vertrouwt, dingen die je belangrijker vindt dan God. Maar het

resultaat is dat je Zijn genade beter en beter leert kennen. Dat is het zo waard, want de dingen van deze wereld zijn tijdelijk, maar met Gods genade heb je eeuwig leven.

- Bid bepaalde Bijbelgedeeltes, vraag God om je te leren doen wat 1 Petrus 5:5-6, Jakobus 4:6-10, Lukas 9:48, etc. zeggen.

2. God beter leren kennen (kennis en gevoel)

Leer vanuit de Bijbel wat God over nederigheid zegt. Daarmee leer je hoe God wil dat we doen en laten, waardoor je Gods hart beter leert kennen. Als je door het Woord heen gaat zien Wie God is, ga je zien hoeveel groter Hij is dan wij en hoeveel Hij het waard is om te volgen zoals Hij dat wil. Je gaat zien dat Hij Almachtig is, Alwetend, Alomtegenwoordig; allemaal dingen die wij niet zijn.

- Door te zien Wie God is in Zijn Woord, mag je Hem ook vragen of je Hem meer mag ervaren. Ervaring moet niet leidend worden, maar alleen kennis is ook niet goed. Vraag God of je Zijn liefde, genade en grootheid mag ervaren. Daardoor zal je ook inzien hoe klein jij bent en hoe ongelofelijk hard je Hem nodig hebt; dat houdt je ook heel nederig en klein.

3. Accountability

Vraag broeders en zusters om je heen om je scherp te houden, accountable. Dat betekent dat je elkaar, positief, in de gaten houdt en elkaar in liefde wijst op dingen die niet goed zijn.

- In Galaten 2 zien we dat Petrus gecorrigeerd wordt door Paulus, omdat Petrus zich beter voelde en gedroeg dan andere mensen. Een groot kerkleider van die tijd, die Jezus fysiek aangeraakt had, viel in deze valkuil en had een medebroeder nodig om hem terug op het juiste pad te krijgen.

Vraag broeders en zusters om je hier scherp in te houden, om je klein en afhankelijk van God te laten zijn. Het is dan wel belangrijk om echt open te staan voor wat mensen tegen je zeggen, om dankbaar te zijn. Dit gaat heel erg helpen om nederigheid belangrijk te vinden en daarnaar te handelen.

Salomo is zijn zoon veel wijsheid aan het bijbrengen door Spreuken heen. Die wijsheid moet Rehabeam aanzetten tot nederig naar God gaan, nederigheid leidt tot het ontvangen van Gods genade. Om dat geweldige cadeau te krijgen, moeten we inzien dat nederig zijn perfect door Jezus is laten zien en dat we Hem horen na te volgen. De vraag is of jij je eigen wil belangrijker vindt dan die van God, of dat je God boven alles en iedereen in je leven plaatst.

Nederigheid is de weg naar genade, want als je alles zelf denkt te kunnen heb je God niet nodig. Zonder nederigheid heb je Gods vergeving en liefde niet nodig, zonder nederigheid heb je Zijn leiding niet nodig. Nederigheid is en blijft het begin van het ontvangen van Gods genade voor elke situatie van het leven.

- Als God nog niet de Heere van jouw leven is, dan is vandaag je kans om voor het eerst Zijn genade te ontvangen. Voor het eerst genieten van wat Zijn genade is en betekent. Door die genade is er liefde, rust, vrede, trouw, etc. Hij doet al die dingen in jou, je hoeft het zelf niet meer te doen. Neem vandaag Jezus Christus, ons perfecte voorbeeld van nederigheid, aan als Heere van jouw leven; Hij kan en wil jou zegenen met Zijn genade.
- Als Jezus als wel jouw Heere is, hoe nederig is jouw hart? Het hart is altijd het probleem, dus hoe ondergeschikt aan God is jouw hart? Leg je hart elke dag bij God, onderwerp jezelf elke dag aan Hem. We moeten hierin veel meer naar de Heilige Geest en Zijn leiding leren luisteren, Hij wil ons bewegen en veranderen om nederig te zijn en te blijven.
 - o Bid; zorg dat je elke dag communiceert met God in gebed. Vraag Hem je nederigheid te laten zien en jou nederig te maken.
 - o Leer God elke dag beter kennen. Hij is Degene Die kan laten zien Wie Hij is, zodat je zal zien hoeveel groter Hij is dan wij. Dat maakt je heel nederig.
 - o Zorg dat er broeders en zusters zijn met wie je afsprekt om elkaar in de gaten te houden, de moeilijke gesprekken met elkaar te hebben. Dat houdt je nederig en afhankelijk van God.

1 Petrus 5:6-7 *“Verneder u dan onder de krachtige hand van God, opdat Hij u op Zijn tijd verhoogt. Werp al uw zorgen op Hem, want Hij zorgt voor u.”*